

діяльності викладача і студента, де провідна роль належить творчому і науково-дослідницькому видам діяльності.

Список використаних джерел:

1. Бурлука О. В. Самоосвіта особистості як соціокультурне явище: автореф. дис. канд. філос. наук / О.В. Бурлука. - Харків, 2005. - 16 с.
2. Василевська-Скупа Л.П. Формування комунікативної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва: [монографія] / Л.П.Авсилевська-Скупа. - Вінниця: ТОВ фірма «Планер», 2014. -208с.
3. Жукевич І.П. Поняття самоосвіти студентів у контексті неперервної освіти. / І.П. Жукевич// ВІСНИК Житомирського державного університету імені Івана Франка (60). С. 116-119.
4. Наумченко И.Л. Самостоятельный учебный труд студентов / И.Л.Наумченко. - Саратов: изд-во Сарат. ун-та, 1983. - 148 с.
5. Каку М. Учѐба уже не будет базироваться на запоминании <https://cont.ws/@jivoy/178304>
6. Каджаспирова Г.М. Педагогика в схемах, таблицах и опорных конспектах/ Г.М. Каджаспирова. - М.: Айрис-пресс, 2006. - 256с.
7. Общая и профессиональная педагогика: учеб. пособ. Для студентов педагогических вузов/ под ред. В.Д.Симоненко/ В.Д.Симоненко. - М.:Вентана-Граф, 2005. - 368с.
8. Сидоренко І. І. Проблеми самоосвіти особистості у вітчизняній педагогічній пресі другої половини ХІХ - початку ХХ століття : автореф. дис. канд. пед. наук / І. І.Сидоренко. - Харків, 2006.
9. Клочко А. Самоосвітня діяльність вчителя як педагогічна проблема / А. Клочко // Педагогіка і психологія формування творчої особистості: проблема і пошук: зб. наук. праць / за ред. Т. І.Суцzenко та ін. - Київ - Запоріжжя, 2005.

УДК 378. 477

А.М. Крохмаль, Харків, Україна / A.M. Krokhamal, Kharkiv, Ukraine
allakrokhamal@ukr.net

**ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ, ЩО СПРИЯЄ
ПРОФЕСІЙНОМУ САМОВДОСКОНАЛЕННЮ СТУДЕНТІВ**

Анотація. В статті розглядається питання використання сучасних інформаційних технологій в вивченні іноземних мов. Було представлена порівняльна характеристика традиційного навчання та використання сучасних інформаційних технологій в вивченні іноземних мов. Слід зазначити, що інформаційні технології є світом в якому живе сучасна молодь і саме використання сучасних інформаційних технологій на заняттях з англійської мови стимулює студента не лише до вивчення іноземних мов, але й до професійного самовдосконалення. Саме використання інформаційно-комунікативних технологій на заняттях з іноземних мов дали студентам можливість доступу до великої кількості різних видів інформації. В статті також були детально розглянуті дидактичні функції, що виконуються в вивченні іноземних мов з застосуванням сучасних інформаційних технологій, були розглянуті можливості використання сучасних інформаційних технологій у вивченні іноземних мов. В статті приводяться приклади сайтів та комп'ютерних програм, що можуть бути використані на таких предметах як: «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Іноземна мова для ділового спілкування», «Основи наукової комунікації іноземною мовою» та інші. В статті визначаються три етапи, в які мають бути впроваджені всі комп'ютерні програми на заняттях. Інформаційні технології дозволяють студенту вивчати мови використовуючи ті форми, методи та прийоми навчання, що більш за все відповідають сучасному життю студента, що спонукає студента не лише до вивчення іноземних мов, але й до професійного самовдосконалення.

Ключові слова: сучасні інформаційні технології, інноваційні технології, дидактичні функції, традиційне викладання іноземних мов, мовлиневі навички, потреба професійного самовдосконалення, дидактичні завдання, гаджети.

Annotation The paper deals with application of the modern information technologies in the study of foreign languages. In the paper it has been presented the comparative characteristic of traditional teaching and use of modern information technologies in the study of foreign languages. It should be noted that information technology is the world in which modern youth lives and application of the modern information technologies in English classes encourages students not only to study foreign languages but also to professional self-improvement. Application of the information

and communication technologies in foreign language classes gives students access to a large number of different types of information. In the paper it has been performed the didactic functions which are achieved the study of foreign languages applying the modern information technologies. It has been considered the possibilities of applying the modern information technologies in the study of foreign languages. The article gives examples of sites and computer software that can be used at such lessons as: "Foreign language for professional purpose", "Foreign language for business communication", "Scientific communication in a foreign language" and others. The paper defines three stages in which all computer software should be implemented. Information technology allows students to learn languages using the forms, methods and techniques of learning that are much closer to the modern life of students and encourage students to study foreign languages and develop professionally.

Key words: *modern information technologies, innovative technologies, didactic functions, traditional teaching of foreign languages, language skills, the need for professional self-improvement, didactic tasks, gadgets.*

Постановка проблеми. Розвиток суспільства в економічній, політичній сферах вимагають від ВНЗ підготовку фахівців з усебічним розвитком, готових до співпраці з іноземними партнерами, тобто фахівців, що не лише є професіоналами в своїх сферах діяльності, але й володіють іншомовною компетенцією. Сучасний фахівець високого рівня має вміти не лише доносити свої знання рідною мовою, але й бути готовим до спілкування з іноземними партнерами, використовуючи іноземну мову. Знання іноземної мови також дає можливість ознайомитись з історією й культурою країн мови, що вивчається, ознайомитись з історією розвитку сфери, в якій працюватиме студент і найголовніше, стимулює його до професійного розвитку. Саме тому перед викладачами ВУЗів стало питання підготовки фахівця з високим рівнем знань іноземних мов. Забезпечити досягнення даної мети можна за допомогою традиційних та сучасних форм, методів та прийомів навчання. Саме використання інформаційно-комунікативних технологій на заняттях з іноземних мов дали студентам можливість доступу до великої кількості різних видів інформації. Сучасну освіту не можливо уявити без використання інформаційних технологій, що полегшують процес навчання та виховання як викладачам так і студентам, бо використання різноманітних гаджетів в повсякденному житті дозволяє студентам отримувати знання й навички шляхом, що найбільш близький їхньому повсякденному життю.

Використання сучасних інформаційних технологій є не лише актуальним, але й проблематичним питанням, бо викладач має володіти не лише фаховими знаннями, але й вміти використовувати сучасні інноваційні технології на всіх етапах навчання.

Аналіз попередніх наукових досліджень з теми. Вивченням та аналізом використання сучасних інформаційних технологій в процесі викладання займалися такі вчені як Н. Апатова, Б.Беседін, В. Биков, Н. Гальскова, Ю. Горошко, Ю. Жук, В. Загвязінський, М.Кадемія, В.Монахов, В.Науменко, С. Раков, Ю. Райський, О. Стрикун, І. Терехова та інші. Не дивлячись на велику кількість вчених, що займалися й займаються даним питання є необхідність більш детально зупинитись на особливостях використання сучасних інформаційних технологій у навчанні іноземних мов.

Метою статті є порівняння традиційного викладання іноземних мов та використання сучасних інноваційних технологій на заняттях з іноземної мови. В статті розглядаються принципи, напрямки та етапи використання сучасних інноваційних технологій. Також розглядаються основні групи технологій та їх використання на заняттях. Приводяться приклади сайтів та комп'ютерних програм, що можуть бути використані на таких предметах як: «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Іноземна мова для ділового спілкування», «Основи наукової комунікації іноземною мовою» та інші.

Виклад основного матеріалу. Інформаційні технології є одна зі складових інноваційного підходу в вивченні іноземних мов, бо є невід'ємним інструментом в сучасному процесі викладання. Тому слід звернути увагу на визначення терміну «інновація». Як зазначено в словнику, «інновація» є латинське слово «innovation» – «відновлення», «оновлення», «зміна». У навчальному контексті «інновація» означає створення нових підходів і технологій на основі переосмислення попереднього досвіду і запровадження новітніх досягнень та їх комплексне використання [2, с.147]. В сучасній літературі з педагогіки термін «інноваційна педагогічна технологія» означає цілеспрямоване, систематичне й послідовне впровадження в практику оригінальних, новаторських способів, прийомів, педагогічних дій і засобів, що охоплюють цілісний навчально-виховний процес від визначення його мети до очікуваних результатів [3, с.338].

Використання сучасних інформаційних технологій мають свої переваги в порівнянні з традиційним викладанням іноземних мов. Перш за все в традиційному викладанні використовується лінійний текст, тобто студент працює лише з текстом і не має доступу до інших джерел. Використовуючи таку інноваційну технологію як Інтернет, студент має доступ до великої кількості джерел, використання відео-, аудіоможливостей. Такі можливості йому надає мультимедійний текст, з яким він може працювати, використовуючи Інтернет. Виходячи з вище зазначеного, слід відмітити, що в традиційному навчанні вивчення іноземних мов обмежене підручниками, що нерідко є застарілими на відміну від навчання з застосуванням сучасних інформаційних

технологій, де у студента необмежена кількість сучасних джерел. Не менше важливою перевагою використання інформаційних технологій є високий рівень вмотивованості на відміну від традиційного навчання з низьким рівнем вмотивованості. Високий рівень зацікавленості з'являється в результаті використання сучасних та зручних для студента технологій. В сучасній системі освіти великий процент матеріалу відводиться на самостійне вивчення, що неможливо в традиційному навчанні. Студент має доступ до інтернет ресурсів як в університеті, так і дома, в кафе, в парках, майже в усіх місцях, де він знаходиться. Саме це надає можливість студенту неперервно навчатись, спілкуватись з носіями мови, що вивчає, знаходити необхідну інформацію в різних іноземних джерелах. Саме можливість спілкування з носіями мови, що вивчає, а не лише викладачем, суттєво відрізняє традиційне навчання від навчання з застосуванням сучасних інноваційних технологій. В процесі спілкування студент має не лише покращити свої мовлиневі навички, розвинуту письмову, але й ознайомитись з історією, культурою, традиціями країни, мову якої він вивчає. В традиційному навчанні контролювати роботу студента може лише викладач. Використовуючи сучасні інформаційні технології, студент має можливість контролювати й перевіряти свою роботу самостійно на ряду з контролем викладача. Також у студента з'являється можливість публічної експертизи, що стимулює його до саморозвитку. Слід зазначити, що використання сучасних інформаційних технологій в процесі перевірки знань студента, дозволяє показати більш реальні знання студента, оскільки він не має такого психологічного стресу, як при традиційній формі контролю. В нас час «швидкого життя» кожна людина економить й береже свій час. Сучасні інноваційні методи контролю економлять не лише час студента, але й викладача, який може потратити збережений час на розробку нових підходів й методів викладання іноземних мов.

Така вчена як Н. Д. Гальскова зазначає, що в використанні сучасних інформаційних технологій мають бути досягнені такі головні дидактичні функції як:

- пізнавальна. Використання інтернет ресурсів сприяє розвитку пізнавальної активності студента, стимулює його до професійного самовдосконалення, бо саме за допомогою Інтернету, студент має доступ до будь-яких джерел, що втамує його насагу до інформації професійного характеру;
- розвиваюча. Саме використання інформаційних технологій сприяє розвитку таких пізнавальних процесів студента як пам'ять, логічне мислення, уяву;
- тренувальна. Використання сучасних інформаційних технологій дає можливість сучасному студенту не лише тренуватись в різних видах роботи, але й перевіряти самостійно виконання завдання та рівень знань з тої чи іншої теми.

Слід зазначити, що інтеграція сучасних інформаційних технологій в процес вивчення іноземних мов сприяє вирішенню таких дидактичних завдань як:

- поповнювати активний й пасивний словниковий запас студентів, виконуючи вправи різного рівня складності, ознайомлення з сучасною іноземною лексикою в процесі усного та письмового спілкування з носіями мови, що вивчає студент;
- удосконалення навичок аудіювання. Використовуючи Інтернет, студент має можливість дивитись програми та фільми, слухати пісні на мові, що вивчає. Також в нього є можливість спілкування з носіями мови, що сприяє не лише розвитку навичок аудіювання, а й навичок усного мовлення;
- удосконалення навичок писемного мовлення. Виконуючи вправи й ведучи переписку, або чати з молоддю з інших країн, студент удосконалює саме навички писемного мовлення;
- використовуючи сучасні інтернет ресурси студент не лише вивчає мову, а й знайомиться з історією й культурою країни, мову якої вивчає. У студента є можливість пізнати культурологічні особливості країни, її традиції, етикет, що сприяє всебічному розвитку студента.

Як зазначила Т. В. Карамишева використання інноваційних технологій в навчальному процесі має ряд позитивних сторін. А саме:

- мотивує навчання. Використовуючи сучасні інформаційні технології, студент мотивується до навчання і професійного самовдосконалення;
- підвищує мовні компетенції, оскільки студент використовує різні типи текстів в вивченні іноземної мови;
- дає можливість викладачеві здійснити індивідуальний підхід до кожного студента. Поруч з загальними методами та прийомами навчання, викладач має пам'ятати, що кожен студент – індивідуальність зі своїми психологічними, фізичними, ментальними перевагами й недоліками.
- підвищує інформованість студента щодо культури та мови, яку він вивчає;
- використання автентичного і актуального матеріалу;
- забезпечення сучасним матеріалом відповідно до інтересів і потреб студента;
- сприяє розвитку самостійності учнів, стимулює студента використовувати інформацію, що пов'язана з його професійним або особистим життям.

І.В.Тереховою було виділено такі можливості використання сучасних інформаційних технологій у вивченні іноземних мов:

- негайний зворотний зв'язок між користувачами інформативно-комунікаційних технологій;
- архівне зберігання великих обсягів інформації з можливостями їх передачі;
- автоматичний переклад за допомогою комп'ютерних перекладачів;
- автоматичний переклад за допомогою комп'ютерних словників;
- автоматичне реферування й анотування матеріалів [9].

На думку вчених вивчення іноземних мов з використанням сучасних інформаційних технологій базується на трьох принципах: індивідуалізація, диференціація та інтенсифікація. Принцип індивідуалізації полягає в можливості індивідуального підходу до кожного студента в залежності від його психологічних особливостей, здібностей та рівня знань, вмінь й навичок. Принцип диференціації базується на наданні студенту можливості обирати завдання необхідної складності й виконувати в послідовності, що зручна для студента. Принцип інтенсифікації полягає в використанні різних засобів презентації навчального матеріалу, широке використання інтерактивних форм і видів робіт. [9].

Існує велика кількість комп'ютерних програм, що відповідає всім принципам, особливостям та завданням, що були зазначені вище та можуть бути використані на таких предметах як: «Іноземна мова за професійним спрямуванням», «Іноземна мова для ділового спілкування», «Основи наукової комунікації іноземною мовою» та інші. Серед таких програм «English Gold», «Triple play plus in English», «English on holidays», «Bridge to English», « Професор Хірінгс», «Репетитор», «Привіт, Америка!». Всі ці програми мають бути впровадженні на заняття в три етапи:

1 етап – це формування лексичних та граматичних навичок з теми. Упродовж цього етапу учні засвоюють будову англійських речень, удосконалюють мовні навички, прослуховуючи та повторюючи фрази та речення записані на диску, водночас вони можуть бачити на екрані, наскільки ефективно це в них виходить, бо одразу комп'ютер висвітлює «оцінки». Під час цього етапу комп'ютер виступає в ролі терплячого репетитора, враховуючи індивідуальні особливості учня, якому інколи потрібно багато разів повторити одну й ту ж саму фразу.

2 етап – на цьому етапі проходить удосконалення мовних навичок та використання тих фраз та речень, які закріплювались на першому етапі, в діалозі з комп'ютером. Учень має вибрати один з трьох поданих комп'ютером варіантів із вірною відповіддю та вчасно відповісти на фразу, подану комп'ютером. Крім цього, під час діалогу учня з комп'ютером екран висвітлює фотографії, що стосуються теми діалогу.

3 етап – це засвоєння матеріалу, розвиток умінь вживати лексичні та граматичні знання, набуті під час попередніх двох етапів. Учні пропонуються граматичні та лексичні завдання, наприклад: поставити слова у вірній послідовності, щоб було вірно побудоване речення; дібрати до запропонованих слів (які зустрічались протягом двох попередніх етапів) антоніми чи синоніми; вставити за змістом слова у фрази або речення [9].

Висновок Підсумовуючи вищезазначене слід відмітити, що використання сучасних інформаційних технологій може відбуватися різними шляхами і способами, які залежать від рівня підготовленості студентів, мети та потреб заняття. Слід відмітити, що традиційне навчання іноземним мовам вже не встигає за змінами в світі та суспільстві, таким чином, використання сучасних інформаційних технологій має багато переваг в порівнянні з традиційним навчанням. Інформаційні технології дозволяють студенту вивчати мови використовуючи ті форми, методи та прийоми навчання, що більш за все відповідають сучасному життю студента, тобто використовуючи ті технічні забезпечення, що найбільш ближчі до студента, викладач не лише розвиває інтерес студента до вивчення іноземних мов, але й спонукає його до професійного самовдосконалення.

Список використаних джерел:

1. Гальскова Н. Д. Сучасні технології навчання іноземної мови / Н. Д. Гальскова . – М: Арт-Глоса 2000 . – 192 с.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
3. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології / І.М.Дичківська. – К.: Академвидав, 2004. – С. 338-339.
4. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. / Наук. ред. укр. Видання доктор пед. наук, проф. С.Ю.Ніколаєва. –К.: Ленвіт, 2003. -273 с.
5. Карамішева Т. В. Вивчення іноземних мов за допомогою комп'ютера / Т.В.Карамішева . – С.П.: Союз, 2001 . – 158 с.
6. Книга вчителя іноземної мови: Довідково-методичне видання / Упоряд. О.Я.Коваленко, І.П.Кудіна, Харків, ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005, -240 с.
7. Коваленко Ю.А. Використання інформаційних технологій у навчанні іноземних мов.// Іноземні мови. - 1999. - №4. - с. 37-41
8. Коновалов О.Ю. Інтернет і його вплив на розвиток закладів середньої, професійної та вищої освіти Америки і Європи. // Нові технології навчання: Наук.-метод. зб. – Вип. 33. – К.; НМЦВО, 2002.

9. Кузнєцова О.М. Використання комп'ютерних технологій на заняттях з іноземної мови / О.М.Кузнєцова [Електронний ресурс] – Режим доступу: <www.rusnauka.com/30_NIEK_2011/Pedagogica/5_96146.doc.htm>. Загол. з екрану. – Мова укр.
10. Полат Е.С. Интернет на уроках иностранного языка// ИЯШ. - 2000. - №2,3.
11. Полат Е.С. Метод проектов на уроках иностранного языка <http://www.ioso.ru/distant/library/publication/iaproj.htm>
12. Полат Е.С. Типология телекоммуникационных проектов. <http://www.ioso.ru/distant/library/publication/types.htm>
13. Ситдикова И. Комп'ютер поспішає на допомогу / І.Ситдикова // Іноземні мови в навчальних закладах. – К., 2004. – №1. – С. 116-119.
14. Стрикун О.С. Навчання іноземній мові шляхом використання мультимедійних технологій. http://www.rusnauka.com/14.NTP_2007/Pedagogica/21872.doc.htm

УДК [378.015.3:001]:80

А. Кушнір, м. Вінниця, Україна / A. Kshnir, Vinnytsia, Ukraine
alinagladka@gmail.com

СУЧАСНІ НАУКОВІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ-ФІЛОЛОГІВ

Анотація. Модернізація вітчизняної освіти, її входження в загальноєвропейський освітній простір, різке зростання обсягу інформації, яка має бути засвоєна майбутніми фахівцями, вихід масових комунікацій у соціальні мережі, постійне оновлення соціально-гуманітарного знання висувають нові вимоги до професійної підготовки майбутніх учителів.

У статті вказано вимоги до професійної підготовки вчителя. Описано напрями, складові та сутність сучасних вимог до професійної підготовки. Висвітлено сучасні підходи до визначення понять «підготовка» і «професійна підготовка».

Також розглянуто основні питання професійної підготовки майбутнього вчителя-філолога та місце професійно-педагогічної підготовки в загальній структурі професійної підготовки вчителя-філолога. Проаналізовано підходи науковців до дефініції поняття «професійна підготовка майбутніх учителів філологічних спеціальностей».

На основі проаналізованих наукових праць та результатів наукових форумів і конференцій, пов'язаних з предметом нашого дослідження, висвітлено авторський погляд на поняття професійної підготовки. Конкретизовано подальші перспективи дослідження даної проблеми через визначення поняття «готовність» та структури готовності майбутніх учителів філологічних спеціальностей до застосування Smart-технологій у професійній діяльності.

Ключові слова: професійна підготовка, підготовка вчителя-філолога, формування знань, умінь і навичок, професійна діяльність.

Abstract. The modernization of native education, and the entry into the European educational space, the sharp increase in the amount of information that should be learned by future specialists, the mass media outlets in social networks, the constant updating of social and humanitarian knowledge put forward new requirements for the professional training of future teachers.

The article specifies the requirements for the teacher's professional training. The directions, components and essence of modern requirements for vocational training are described. The modern approaches to the definition of the concepts of "training" and "vocational training" are highlighted.

The main issues of professional training of the future teacher-philologist and the place of vocational and pedagogical training in the general structure of the teacher-philologist's professional training are also considered. The approaches of scientists to the definition of the concept "professional training of future teachers of philological specialties" are analyzed.

The author highlights her own view on the concept of professional training based upon previously carried out research and the results of scientific forums and conferences connected with the subject of our investigation. Further prospects of the study of the given problem through the notion of "readiness" and the structure of the readiness of future teachers of philological specialties to the application of Smart technologies in professional activities are specified.

Key words: professional training, preparation of a teacher-philologist, formation of knowledge, abilities and skills, professional activity.